

Tři pilíře excellence: PedF UK klíčem k mezinárodnímu úspěchu UK v oblasti výuky

16.6.2025 - | Pedagogická fakulta UK

Univerzita Karlova nedávno obdržela prestižní ocenění PROFFORMANCE Label of Teaching Excellence, což je významné uznání jejího závazku k inovativní a kvalitní výuce. K tomuto mimořádnému úspěchu přispělo celkem osm projektů přihlášených do mezinárodní soutěže PROFFORMANCE Institutional Contest for Higher Education Institutions.

Všechny tyto projekty byly zařazeny do mezinárodní databáze příkladů dobré praxe ve vysokoškolském vzdělávání, což potvrzuje jejich kvalitu a mezinárodní relevanci. Je obzvláště potěšující, že hned tři z těchto osmi vysoce hodnocených projektů pocházely z Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, což svědčí o jejím silném postavení v oblasti pedagogických inovací a praktického přínosu pro budoucí odborníky. Pojďme se na tyto projekty podívat blíže a zjistit, jakým způsobem obohacují vzdělávání a připravují studenty na reálný život.

1. PORTSYS: Portfolio jako nástroj systematické podpory učení studentů

Projekt PORTSYS: Portfolio as a Tool for Systematic Support of Student's Learning zavedl a inovoval systém portfolia jako nástroj pro soustavnou podporu studentů magisterského studia, zejména budoucích učitelů. Cílem je umožnit studentům reflektovat své kompetence, stanovovat individuální plány ve spolupráci s pedagogy a dosahovat profesních cílů. Klíčovými prvky jsou formativní hodnocení, sebereflexe a hodnocení vrstevníky a učiteli.

Praktický přínos: Tento systém má zásadní dopad na praktickou přípravu studentů na učitelskou profesi. Portfoliové úkoly jsou totiž propojeny s tématy státních závěrečných zkoušek, což studentům od začátku studia umožňuje sledovat a zaznamenávat dosažené kompetence a připravuje je na budoucí praxi. Projekt také podporuje vzájemný respekt a sdílení mezi rozmanitými spolužáky, čímž funguje jako model pro inkluzivní práci v primární škole, kde budou tito studenti v budoucnu učit. Jedním z nejvýznamnějších výsledků je výrazné snížení stresu u studentů během státních zkoušek a zároveň podstatné zvýšení pocitu, že mohou uplatnit své znalosti v oboru – v roce 2024 se tak cítilo 83 % studentů ve srovnání s 66 % v roce 2023. Individuální přístup a formativní hodnocení navíc zajišťují, že systém podporuje pokrok všech studentů, včetně těch s bariérami v učení. Portfolio tak pěstuje odpovědnost studentů za vlastní učení a motivuje je k plnění úkolů založených na autentických materiálech a reálných problémech z praxe.

2. EPP2024: Emerging Psychologists Programme 2024

Emerging Psychologists Programme 2024 (EPP2024), organizovaný Katedrou psychologie Pedagogické fakulty UK, byl klíčovou iniciativou v rámci Mezinárodního kongresu psychologie (ICP) 2024. Program připravoval budoucí psychology na řešení globálních výzev pěstováním výzkumných dovedností, kulturní citlivosti a profesních sítí. Zapojoval 38 doktorandů z 20 zemí světa.

Praktický přínos: EPP2024 zásadně přispěl k profesnímu rozvoji budoucích psychologů. Vytváří silné profesní i osobní sítě, které často vedou k dalším společným publikacím a projektům. Program výrazně posiluje kulturní citlivost, která je nezbytná pro pokrok v globálních praktikách duševního

zdraví a pro práci v různorodých společnostech. Účastníci se učí kriticky zkoumat teoretické a metodologické rámce, aby zajistili jejich použitelnost v různých kulturních kontextech. Získané mezinárodní zkušenosti pomáhají překlenout akademické a kulturní rozdíly. Program vybavuje mladé psychology dovednostmi v oblasti spolupráce, kritického myšlení a kulturní kompetence pro práci s různorodými populacemi. Poznatky z EPP2024 již ovlivňují akademická kurikula, například na Univerzitě Karlově, kde se integruje kulturní citlivost do přípravy budoucích psychologů. Program slouží jako model mezinárodní spolupráce a připravuje psychology na výzvy 21. století.

3. V rozmanitosti je síla: Inkluzivní vzdělávání

Projekt Diversity is our strength: Inclusive education je komplexním cyklem kurzů pro vysokoškolské studenty (bakalářského i magisterského studia). Jeho cílem je zlepšit klíčové studijní dovednosti a zvýšit akademický úspěch studentů s i bez speciálních potřeb, a zároveň zvýšit jejich citlivost a respekt k odlišnostem. Kurzy jsou otevřené studentům s různými pohlavími, věkem, náboženstvím, etnickou příslušností a obory.

Praktický přínos: Tento projekt umožňuje studentům učit se z životních perspektiv druhých, vypořádat se s rozmanitostí, přijímat rozdíly a spolupracovat v týmech, včetně využívání alternativních způsobů komunikace. Absolventi kurzů pak dokážou lépe porozumět svým budoucím žákům nebo studentům s postižením či znevýhodněním a budou je umět podpořit pomocí technik získaných v těchto kurzech. Kurzy posilují studijní dovednosti a zvyšují akademický úspěch všech studentů. Díky nim si studenti s podporou Akademické poradny a s učiteli vytvářejí bezpečné vztahy, což jim usnadňuje a urychluje vyhledávání pomoci v případě potíží nebo náhlých krizí. Často se zde také projevuje efekt svépomocných skupin, kde studenti nacházejí porozumění, rady a sdílejí citlivé informace s ostatními. Integrace kurzů do fakultního kurikula navíc zajišťuje jejich dostupnost, časovou efektivitu a finanční udržitelnost pro studenty. Využití minimálního vybavení a hybridní formy výuky zajišťují udržitelnost a dostupnost kurzů i pro studenty se zdravotními důvody. V neposlední řadě projekt pěstuje respekt k rozmanitým perspektivám, čímž vybavuje budoucí profesionály (např. učitele) k integraci inkluzivních praktik do své práce.

Závěr

Příspěvek Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy k ocenění PROFFORMANCE Label of Teaching Excellence je nezpochybnitelný. Projekty PORTSYS, EPP2024 a Diversity is our strength jsou skvělými příklady inovativní výuky, která jde daleko nad rámec teoretických znalostí a studentům poskytuje praktické dovednosti a zkušenosti nezbytné pro úspěšnou kariéru a aktivní zapojení do společnosti. Jejich zaměření na formativní hodnocení, kulturní citlivost, inkluzi a rozvoj klíčových kompetencí ukazuje cestu k modernímu a efektivnímu vysokoškolskému vzdělávání s reálným dopadem na životy studentů i širší společnost.

Univerzita Karlova nedávno obdržela prestižní ocenění PROFFORMANCE Label of Teaching Excellence, což je významné uznání jejího závazku k inovativní a kvalitní výuce. K tomuto mimořádnému úspěchu přispělo celkem osm projektů přihlášených do mezinárodní soutěže PROFFORMANCE Institutional Contest for Higher Education Institutions.

Všechny tyto projekty byly zařazeny do mezinárodní databáze příkladů dobré praxe ve vysokoškolském vzdělávání, což potvrzuje jejich kvalitu a mezinárodní relevanci. Je obzvláště

potěšující, že hned tři z těchto osmi vysoce hodnocených projektů pocházely z Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, což svědčí o jejím silném postavení v oblasti pedagogických inovací a praktického přínosu pro budoucí odborníky. Pojďme se na tyto projekty podívat blíže a zjistit, jakým způsobem obohacují vzdělávání a připravují studenty na reálný život.

1. PORTSYS: Portfolio jako nástroj systematické podpory učení studentů

Projekt PORTSYS: Portfolio as a Tool for Systematic Support of Student's Learning zavedl a inovoval systém portfolia jako nástroj pro soustavnou podporu studentů magisterského studia, zejména budoucích učitelů. Cílem je umožnit studentům reflektovat své kompetence, stanovovat individuální plány ve spolupráci s pedagogy a dosahovat profesních cílů. Klíčovými prvky jsou formativní hodnocení, sebereflexe a hodnocení vrstevníky a učiteli.

Praktický přínos: Tento systém má zásadní dopad na praktickou přípravu studentů na učitelskou profesi. Portfoliové úkoly jsou totiž propojeny s tématy státních závěrečných zkoušek, což studentům od začátku studia umožňuje sledovat a zaznamenávat dosažené kompetence a připravuje je na budoucí praxi. Projekt také podporuje vzájemný respekt a sdílení mezi rozmanitými spolužáky, čímž funguje jako model pro inkluzivní práci v primární škole, kde budou tito studenti v budoucnu učit. Jedním z nejvýznamnějších výsledků je výrazné snížení stresu u studentů během státních zkoušek a zároveň podstatné zvýšení pocitu, že mohou uplatnit své znalosti v oboru – v roce 2024 se tak cítilo 83 % studentů ve srovnání s 66 % v roce 2023. Individuální přístup a formativní hodnocení navíc zajišťují, že systém podporuje pokrok všech studentů, včetně těch s bariérami v učení. Portfolio tak pěstuje odpovědnost studentů za vlastní učení a motivuje je k plnění úkolů založených na autentických materiálech a reálných problémech z praxe.

2. EPP2024: Emerging Psychologists Programme 2024

Emerging Psychologists Programme 2024 (EPP2024), organizovaný Katedrou psychologie Pedagogické fakulty UK, byl klíčovou iniciativou v rámci Mezinárodního kongresu psychologie (ICP) 2024. Program připravoval budoucí psychology na řešení globálních výzev pěstováním výzkumných dovedností, kulturní citlivosti a profesních sítí. Zapojil 38 doktorandů z 20 zemí světa.

Praktický přínos: EPP2024 zásadně přispěl k profesnímu rozvoji budoucích psychologů. Vytváří silné profesní i osobní sítě, které často vedou k dalším společným publikacím a projektům. Program výrazně posiluje kulturní citlivost, která je nezbytná pro pokrok v globálních praktikách duševního zdraví a pro práci v různorodých společnostech. Účastníci se učí kriticky zkoumat teoretické a metodologické rámce, aby zajistili jejich použitelnost v různých kulturních kontextech. Získané mezinárodní zkušenosti pomáhají překlenout akademické a kulturní rozdíly. Program vybavuje mladé psychology dovednostmi v oblasti spolupráce, kritického myšlení a kulturní kompetence pro práci s různorodými populacemi. Poznatky z EPP2024 již ovlivňují akademická kurikula, například na Univerzitě Karlově, kde se integruje kulturní citlivost do přípravy budoucích psychologů. Program slouží jako model mezinárodní spolupráce a připravuje psychology na výzvy 21. století.

3. V rozmanitosti je síla: Inkluzivní vzdělávání

Projekt Diversity is our strength: Inclusive education je komplexním cyklem kurzů pro vysokoškolské studenty (bakalářského i magisterského studia). Jeho cílem je zlepšit klíčové studijní dovednosti a zvýšit akademický úspěch studentů s i bez speciálních potřeb, a zároveň zvýšit jejich citlivost a respekt k odlišnostem. Kurzy jsou otevřené studentům s různými pohlavími, věkem, náboženstvím, etnickou příslušností a obory.

Praktický přínos: Tento projekt umožňuje studentům učit se z životních perspektiv druhých,

vypořádat se s rozmanitostí, přijímat rozdíly a spolupracovat v týmech, včetně využívání alternativních způsobů komunikace. Absolventi kurzů pak dokážou lépe porozumět svým budoucím žákům nebo studentům s postižením či znevýhodněním a budou je umět podpořit pomocí technik získaných v těchto kurzech. Kurzy posilují studijní dovednosti a zvyšují akademický úspěch všech studentů. Díky nim si studenti s podporou Akademické poradny a s učiteli vytvářejí bezpečné vztahy, což jim usnadňuje a urychluje vyhledávání pomoci v případě potíží nebo náhlých krizí. Často se zde také projevuje efekt svépomocných skupin, kde studenti nacházejí porozumění, rady a sdílejí citlivé informace s ostatními. Integrace kurzů do fakultního kurikula navíc zajišťuje jejich dostupnost, časovou efektivitu a finanční udržitelnost pro studenty. Využití minimálního vybavení a hybridní formy výuky zajišťují udržitelnost a dostupnost kurzů i pro studenty se zdravotními důvody. V neposlední řadě projekt pěstuje respekt k rozmanitým perspektivám, čímž vybavuje budoucí profesionály (např. učitele) k integraci inkluzivních praktik do své práce.

Závěr

Příspěvek Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy k ocenění PROFFORMANCE Label of Teaching Excellence je nezpochybnitelný. Projekty PORTSYS, EPP2024 a Diversity is our strength jsou skvělými příklady inovativní výuky, která jde daleko nad rámec teoretických znalostí a studentům poskytuje praktické dovednosti a zkušenosti nezbytné pro úspěšnou kariéru a aktivní zapojení do společnosti. Jejich zaměření na formativní hodnocení, kulturní citlivost, inkluzi a rozvoj klíčových kompetencí ukazuje cestu k modernímu a efektivnímu vysokoškolskému vzdělávání s reálným dopadem na životy studentů i širší společnost.

<https://pedf.cuni.cz/PEDF-54.html?locale=cz&news=26228>